

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano, brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vplačilne naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Socialna demokracija in Nemci.

Gradeo, 5. januarja 1901.

Ko je grof Badeni začel izvrševati na Češkem in Moravskem v ustavi zajamčeno ravnopravnost slovanskih narodov, in se je valed tega zoper njega vzdignil ves nazadnjaški, kulturo in ravnopravnost vseh nemških narodov v Avstriji zanikajoči velenemški furor, takrat je bila avstrijska „internacionalna“ socialna demokracija tako s slepoto udarjena, da je začela boj zoper svoj lastni program, ki oznanjuje enakost, ravnopravnost in bratstvo vseh, toraj tudi slovanskih narodov. Voditelji te stranke so deloma prebrisani židje, ki so tam najraje, kjer je naj oljše, deloma nemški nacionalci, ki so nasprotni Slovanom in njih jednako pravnosti; galski Daszinski je imel smrtno osebnostno sovraštvo do grofa Baderija in tako se je dal z nerazsodnimi češkimi „sodruzi“ vred od Nemcev speljati na led, kakor je graški Resel na nekem zborovanju v Gradcu, ko je Nemce prav pohlevno prosil za zopetno — izvolitev, sam priznal. Rekel je: „Glauben sie, es war so leicht, die Polen und die Tschechen (socialno-demokratične stranke) für den Kampf gegen die Sprachenverordnungen zu gewinnen?“ Takrat so socialisti v zbornici vedno zatrdili, da proti vsebini jezikovnih naredeb nimajo ničesar, da pa jih morajo pobijati radi formalnosti, s katero so se uvedle. Da bi bile Nemcem krivične, tega si niso upali trditi. A da bi revolucionarna stranka bila glede formalnosti, ako materialno kako institucijo odobrava ali vsaj ne smatra za krivično, tako rahločutna in tankovestna, tega še do slej ni bilo slišati. Nastopanje socialistov v onih burnih dnevih je bilo razžaljenje zdravega razuma in krivica slovanskim narodom v Avstriji.

Kaj jih je brigal boj mej „buržvazjskimi“ strankami, boj radi narodnega vprašanja, ki so ga vsaj takrat še dosledno

ignorirali? Zakaj so šli v ogenj za nemške „Uebermenschen“ zoper slovanske, po rav nopravnosti hrepeneče narode? Da, zakaj?! To se danes vprašujejo sami, danes, ko jim je isto nemštvo, za katero so takrat šli v boj z vso strastjo in brezobzirnostjo, dalo najgršo broo, ki jo more dobiti kaka stranka za svoje delo. Faktum je, da je leta 1897. delavstvo s svojo krvjo odločilo hudo bitko mej hegemonijo in ravnopravnostjo, in sicer zoper ravnopravnost! V Gradcu je tekla kri slovanskih delavcev, katere so brezvestni voditelji ščunvali na upor. Ko bi ne bilo v onem boju socialnih demokratov, bi ne bilo treba Bošnjakov in dragoncev, ampak par korobačev in hlapcev, ki bi nemške študentke spodili kakor zajce v njih brloge, in niti vode bi ne bilo treba, kaj šele krvi! Vse to ve padli general Resel jako dobro, a danes prepozno preklinja svojo — socialističko pamet! Takrat jim je bil dober; sedaj ga ne rabijo več, samo smejejo se mu, ko jih tako lepo nagovarja, naj ga zopet volijo, da bo zopet „seinen Mann stellen“, če bo treba. V parlamentu je baš Resel bil prvi, ki je dejanski napal prezidij, misleč, s tem si za vedno osigura svoj mandat nemškega Gradca. Na volilnih zborih nemških nacionalcev se je hvalil, da dela za nemško kulturo zoper „windische Hetzpostel“ s tem, da je delavce v Idriji pridobil za nemški pouk v šoli. A vse zaman! Tistega, ki zoper svoj program deluje, samo da se dopade nemškim bratcem, zaničujejo tudi odkritosrčni nemški radikali, dasi njegova dela, ki so jim koristna in v prilog njihovem programu, molče sprejemajo. „Den Verrath liebt man, den Verräther aber verachtet man und wirft ihn hinaus, nachdem er sein Werk gethan“, — kaj ne, gospod Resel?

Na Češkem, Moravskem in v Šleziji so „sodruge“ tudi Nemci vrgli skozi vrata, in jedino Čehi so jim pripomogli do par mandatov v ožji volitvi, isti Čehi, zoper kojih narodna čustva so v minolem zasedanju socialisti takoj ob začetku, ko so

parlament prvokrat odnotraj videli, demonstrativno nastopili, in to na komando žida Adlerja in nemškega nacionalca Pernerstorferja. Upamo, da so se socialni demokrati v tej volilni borbi precej naučili; in če bi samo to bil rezultat teh volitev, bi bilo to dosti važno za bodoči razvoj političnih razmer v Avstriji. Slovani od socialistov gotovo ne zahtevamo, da bi se borili za nas, dasi bi to po njihovem lastnem programu lahko zahtevali, a kar pa smemo zahtevati in zahtevamo, je popolna neutralnost, katere se v pretekli dobi v svojo lastno veliko škodo niso držali. Uvideli so, da jim ni pričakovati nikake zaslombe pri Nemcih, in da bi bilo neumno, hoditi zopet v žrjavico po kostanje — drugim, in to ne le brez vse zahvale, ampak celo za brce, ki so jih dobili. Resel v Gradcu je takoj drugi dan slovesno napovedal svojim bataljonom, da se bo odslej uvedla pri socialnih demokratih popolnoma drugačna „taktika“. Bodoli istih misli tudi dunajski „sodruzi“? Vsekakor so potrebovali socialisti v svojo škodo precej časa in precej izkušenj, dokler so prišli do spoznanja, da je treba „spremeniti taktiko“. D. M.—n.

Celjski volilni boj.

Iz Celja, 8. januarja.

V petek imamo volitev drž. poslanca za mestno-tržko skupino Celje Brežice. Nasprotnikom, ki za svojega dunajskega profesorja Pommerja sicer niso prav nič ogreti, ali ga morajo vendar voliti na ukaz svojih magistratnih komandirjev, baje sila huda prede. Ti preklicani Slovenci jim pritiskajo letos tako blizo na život, da računajo na sigurni propad, da-si sicer v svoji žlampi „Vahtarici“ bombastično kričijo, da mora biti njihova zmaga dne 11. t. m. „eine achtungsgebietende Majorität“.

Zaradi tega pa je že razpel mestni urad svoje mreže in nastavlil umetne zanjke za razne omahljivce in kaline, da bi se na nje ujeli in, ali volili z nemškutarji, ali pa

bi se na dan volitve vsaj odstranili ter ne glasovali po svojem prepričanju za narodnega kandidata, neustrašenega našega voditelja in prvoborilca na polju za narodno prosveto in probujo, g. dr. Ivana Dečkota. Glavno vlogo agitatorjev je prevzel, ali menda bolje povedano, moral prevzeti prostovoljno ali neprostovoljno, magistratni nadpisač Tomaž Fürstbauer. Tega možicelja, ki ima prešmentano debelo grudo masla na glavi, pa se vzlic temu upa na sonce, vidiš lahko vsak čas, kako frči od enega obrtnika do drugega, mu prigovarja, preti ter ga pridurja, ponujajoč mu svojo roko in prijateljstvo, naj za Boga voli Pommerja, če pa to ne, naj pa vsaj sploh ne glasuje, samo da ne bi bil izvoljen strah mestnih očetov, naš kandidat dr. Dečko. Pri tej svoji misiji ne štedi seveda stroškov, pije in popiva se, na čigav račun dobro vemo in na razpolaganje je vina, piva, likerjev in šnopsov na izobilje. Najbolje pri vsem tem je seveda dejstvo, da ima Fürstbauer bore malo sreče, da ga naši prebrisani in zavedni obrtniki navadno malo potegnejo, si pustijo cehe plačati, v žepu mu pa fige kažejo. Tako je neki nafriganec pred nekaterimi dnevi popival do pozne noči z „gospodom Amtsvorstandom“, a odhajajoč mu pokazal osla, namestu da bi mu obljubil nasprotno voliti. Tako je prav! A vzlic temu je pridrvil agitator še drugi dan v delavnico navedenega volilca, ga na novo rotal in i. u. obetal zlate gradove, če vsaj izostane, a zopet enako brezvspešno, in je moral oditi klavern in ves potrt z dolgim nosom. Tako in enako se mu je zgodilo in mu se bode še zgodilo, če ne preneha s svojim hudičevim in nepoštenim manevriranjem, še marsikje drugje. Tako in enako pa agitirajo vsi mestni očetje od zgoraj od „hudega Julčeta“ pa doli do najbolj zabitega „Gemeinderatha“, katere si bodedo ob priliki tudi nekoliko natančneje vzeli pod lupo, da vidi svet vso gnjubo in gnjubo naših mestnih zastopnikov. Možje narodnjaki in naši zvesti volilci, pokažite

LISTEK.

Konec sveta.

Francoski spisal Ernest Benjamin.

(Konec.)

III

O radost! Na kaminu stoji. Pozlačena stoječa ura v slogu Henrika II., bogato olupšana s predrtimi okraski, nad katerimi se dviga lilija. Pročelje krona čelada, na podstavku je z zlatom vrezana letnica 1558 (leto, katerega je bila ura narejena.)

Urar je dejal Antonu in Katarini: „Uro lahko obdržita osem do štirinajst dni v poskušnjo, ali prav gre, potem pa mi jo plačata, kadar hočeta. Poznam vaju, da imam poštena človeka pred seboj.“

„Gotovo, gotovo,“ je mrmrala boječe Katarina.

„Na, le kvasi svoje neumnosti,“ si je mislil Anton, „saj ne dobiš ničesar!“

Sedem dni in sedem noči sta se veselila Anton in Katarina lepe ure. Poslušala sta nje tikanje, nje udarce kakor žvrgojenje kakega ptička. Ura je veselila oba nepopisno. Toda vsaka stvar ima konec. Danes je torek, poldne že proč; še tri kratke ure, potem pa bo konec sveta.

Anton in Katarina sta bila pripravljena. Praznje oblečena sta sedela roki v

roki pred uro ter čakala smrti. Kajti konec sveta se pravi umreti.

Še četrt ure. Dvojica je bila blede in brez sape od strahu.

„Tema bo pokrivala zemljo in trobente sodnjega dne bodo zabobnele...“ je mrmrala Katarina. „Anton, ali že slišiš trobente?“

„Ne, še ne,“ je jecljal Anton, katerega je oblival mrzel pot strahu.

Prekrižala sta se, sklenila roke ter poslušala.

Nikakih trobent, nikakih pazanj, nič... Ura je udarila tri — dan je bil svetel, čist, kakor poprej.

„Z Bogom, Katarina!“

„Z Bogom, moj Anton!“

Objela sta se, potem sta zamižala in čakala. Naposled je s jima je zdelo to preneumno. Še vedno ni bilo čuti trobent sodnjega dne, slišati je bilo le prijazno tik-takanje lepe nizke ure.

Anton in Katarina sta se osmelila ter odprla oči; začudena sta gledala na okrog. Štiri je ura proč, a svet še stoji! — Anton je šel k oknu, po ulici so hodili ljudje povsem dobre volje pridno kakor zmeraj sem in tja.

„Ti,“ je zaupil Anton „tvoja Adela“ nama je tu nekaj natvezla.“

„Moja Adela! Tako govoriš o najini prorokinji?“

„Na, sedaj jo poznam, to tvojo

somnambulo, pri meni je za vselej izgubila zaupanje.“

„Anton!“

„Da, enkrat za vselej. In sedaj grem na izprehod, treba mi je zraka.“

„Anton, ne hodi, ni hvaliti dneva pred večerom; Bog ve, kaj se ti utegne pripetiti!“

Anton se je dal pogovoriti, ker je ljubil svojo ženo, ter je ostal doma. Ker je bil lačen, mu je napravila večerjo; jedel je z velikim tekom, mej tem ko je Katarina samo gledala. Naposled je legel oče Anton v postelj. Mati Katarina pa je čula, kajti: „Človek ne more vedeti jeli se ni gospodična Adela samo zmotila za nekaj ur...“

Naslednjega jutra se je zbudil soprog, svež in vesel. Zagledal je svojo nizko uro na kaminu ter vakliknil radostno:

„Sedaj je bova pa tudi takoj plačala!“

„Za to je morda še čas“, si je dovolila pripomniti boječe Katarina. „Toliko denarja nimava skupaj.“

„Oj, žena, žena, kako moreš tako govoriti? Ne takoj plačati, sem li tat? Prodal bodem Ville de Paris (obligacijo) ter plačal takoj.“

Temu ni ničesar ugovarjati, in ko se je vrnil Anton k obedu domov, je bilo že vse v redu. Jedel je z izbornim tekom in mej desertom je mrmral:

„Žena, ako pomislim, da se imava koncu sveta zahvaliti za najino nizko uro, poljubil bi gospodično Adelo!“

„Da, da, naša somnambula je modra žena...“ je rekla zamišljena mati Katarina. —

„Poezije v prozi.“

Spisal Iv. S. Turgenjev.

Praznik najvišjega bitja.

Nekoč je praznovalo najvišje bitje v svoji azurni palači velik praznik.

Vse čednosti so bile povabljene. Vendar samo ženske... nič moških... samo visoke gospe.

Prišlo jih je zelo mnogo — velikih in majhnih. Majhne čednosti so bile prijetnejše in ljubkejše kakor velike; vse pa so bile videti zelo zadovoljne; in veselo so se zabavale med seboj kakor se spodobi bližnjim sorodnikom in prijateljem.

Toda tedaj je opazilo najvišje bitje dve gospe, ki sta si bili videti popolnoma neznani.

Gospodar je prijel jedno teh dam za roko ter jo peljal k drugi.

„Dobrodelnost!“ je rekel, kazoč na prvo. —

„Hvaležnost!“ je pristavil in pokazal na drugo.

Obe čednosti ste se v največji meri začudili: od stvarjenja sveta — in od tega je bilo že dolgo — ste se videli prvič.

mestnim barabam, bodi si katere koli vrste, vrata ako vas pridejo še nadlegovati. V petek pa vsi na volišče za našega kandidata, in bodoči naš poslanec mora biti g. dr. Ivan Dečko.

V Ljubljani, 9. januarja. Padec barona Dipaulija.

Baron Dipauli, glavar nemške katoliške narodne stranke, je padel. S tem preide vodstvo stranke docela v roke dr. Ebenhochu. Klerikalni listi trdijo, da je bila samo Dipaulijeva zasluga, da je nemška katoliško-narodna stranka vztrajala pri desnici in v zvezi z Mladočehi. Poslej nemški klerikalci ne bodo hoteli biti več člani desnice in „Narodni Listy“ prorokujejo celo, da se združijo s krščanskimi socialisti, kar je Ebenhoch že davno hotel. S tem bi se pa razbila tudi takozvana nemška „Gemeinbürgschaft“, kajti upliv klerikalcev bi bil večji od upliva nemških radikalcev.

Ožja volitev med dr. Adlerjem in Prochazko.

Predvčerajšnjim sta bili na Dunaju in v Kremsu dve ožji volitvi, ki sta se izvršili ob velikanski udeležbi volilcev in ob silni razburjenosti strank. Krščanski socialisti so se borili za dva dosedanja svoja mandata, za II. volilni okraj na Dunaju in VII. volilni okraj v Kremsu. Zmagali so na Dunaju s svojo ničlo, nekim Prochazko proti vodji socialistnih demokratov židu dr. Adlerju, a propadli v VII. okraju s svojim dr. Gessmannom proti Schönererjancu Dötzu. Dr. Adler je dobil 25.193 glasov, Prochazka pa 26.533. V Kremsu je dobil Dötz 23.400 glasov, Gessmann pa 20.153. Gessmannu odstopi baje svoj mandat Gregorig na Neubau na Dunaju.

Ruski zunanji minister.

Dosedanji upravi elj ruskega zunanjega ministrstva, grof Lambsdorff je imenovan zunanjim ministrom. Lambsdorff je prevzel po smrti Muravjeva posle zunanjega ministrstva ter dosegel tekom petih mesecev že velike uspehe. Zlasti pogodba s Kitajsko glede vojaškega zasedanja pokrajine Fengtien, ki bo prej ali slej docela ruska, je njegova zasluga. Lambsdorff je tih diplomat in učenec Giersa in Lobanova.

Vojna v Južni Afriki.

V nič manj kot v sedmih okrožjih Kaplandije je bilo 7. t. m. proglašeno obsešno stanje. Ti okraji leže severno Kapstadta ob zahodni obali atlantskega oceana. Ker hodijo burske čete tudi po notranjih okrožjih Sutherland, Fraseburg, Carnarvon, Victoria, West, Britstown itd., se more reči, da je ves trikot med atlantskim oceanom in med Western Section ob železniški progi od Kapstadta do Kimberleya torišče Burov. Pa tudi vzhodno te železniške proge, in sicer v gorovju Sneeuwbergen, Yourbergen, Steins- in Stormbergen, potem zahodno pri Graaf Reinetu in Cradocku so se pojavili Buri. Zdi se, da nameravajo Buri goré in planote Greate in Central Karroa za-esti. To hribovje, ki leži 2–3000 angleških črevljev nad morjem, je baje težko pristopno, in bi bilo Burov od tod lahko porušiti železnice v Kapstadt, Port Elizabeth, Porth-Alfred in East London, s tem pa odrezati vsak dovoz angleški armadi v Transvaalu in Oranju ter onemogočiti ves promet. Na Greatu in Central Karroo, ki obsežati nad stotisoč angleških kvadratnih milj, se pasejo tudi v najbolj suhih mesecih milijone ovac in koz. Buri bi bili torej s hrano preskrbljeni, druge potrebščine za vojno pa bodo dobili preko zahodnje afričanske obali. Naj-novejše vesti so tele: Oddelek v Kaplandijo došlih Burov je prišel v Calvinijo ter dospe v par dneh v Chanwilliam. „Daily Mail“ poroča iz Matjesfonteina, da je okoli 1500 Burov štiri milje severno Sutherlanda. Tam stoji angleški polkovnik Henniker. Iz Johannesburga poročajo: General Babington je marširal 6. t. m. iz Ventersdorpa s 1500 možmi proti severu ter zadel pet milj južno Megaliesberga pri Naauwpoortu in Randfonteinu na Bure pod Delareyem. Burov je bilo okoli 800, ki so se morali umakniti ter sta jih general Babington in polkovnik Gordon zasledovala. Kaplandci hočejo baje pri angleški vladi posredovati za mir. A tudi Deweta, Stejna in druge voditelje Burov hočejo obdelavati za mir.

Dopisi.

Iz Boštanja, 6. januarja. Izjava našega naprednega občinskega odbora je

spravila, kakor se kaže, naše klerikalce v velike zadrege. — Tudi z besedo si ne upajo več omeniti „boštanskega generala“. Seveda, mi ne moremo mirovati in zato zahtevamo odločno in svečano, da se „Slovenec“ in „Dihur“ opravičita, s kako pravico sta napadala našega časti vrednega gospoda župnika Antona Berceta. — Ker je pa že poročal „Slovenski Narod“, da je napadel našega ljubljenskega gospoda župnika tudi župnik Št. Lamberški, ki je užival prav tu znano gostoljubnost, prišel pa ponjo „skrivnostno sladko ginjen“, kakor muba, — zahtevamo, da si poišče naš g. župnik zadoščenja, kakor se spodobi in kar zahtevajo vsi mnogi dopisi, kateri kakor nam je znano, prihajajo mnogoštevilno od raznih strani iz našega zavednega naroda — pisma, izražajoča simpatije in obžalovanje, da se poštenega slovenskega duhovnika sramoti po duhovnikih in po farških listih.

Iz Begunj pri Cerknici, 7. januarja. Pričakoval sem vedno, da vam bode spetnejša roka poročala o naših volitvah, toda zaman. Dovolite torej meni nekoliko prostora v cenjenem Vašem listu. V naši (cerkniški) občini smo propadli sicer še za sedaj, vendar pa častno. Naš Božič je dobil 207 glasov, Žitnik pa 222. Sploh pa naš vrli g. Božič v nobeni občini ni dobil toliko glasov, kakor v naši. Prihodnost je prav gotovo naša. Klerikalci so zmagali s skrajno silo. Privlekli so prav ves najslabši material iz najoddaljenejših hribskih vasij, ter tako odločili zmage. Žal, da so se nekateri moške naše stranke zbal klerikalnega nasilstva ter doma ostali, nekateri pa še celo snedli dano besedo. Pa saj ni čudo, klerikalci poslušali so se vseh najpodlejših sredstev. Kakor povsod, so tudi pri nas najboljše klerikalni agitatorji — ženske. Res je sicer, da imamo nekaj prav dobrih liberalnih žensk, toda žal, večina nam ni naklonjena; med temi se pa posebno odlikujejo „Kranjčeva mama“ in postarna „Matencova Pepa“, koja pa je bila v svojih mlajših letih precej liberalna. In kako znajo brezverec ženščine obrekovati, da je Božič brezverec, dasi bi ga moral ravno radi znane podraške afere vsak Meniševac le hvaliti, da pravi, da je človek iz opice itd., sploh stvari, kakoršne morejo le strupeni tercijski jeziki govoriti. — Kako nadležni so bili duhovniki-agitatorji, kaže že to, da je neki volilec vrata tiščal, da ne bi prišel notri tak agitator. V Cerknici pravijo, da so zmagale klobase, ker so dobivali volilci za svoje glasove po katoliških oštarijah klobase. Zato so hudomušni fantje napravili iz žaganja velikanske klobase, ter jih obesili ponoči na klerikalne oštarije in hišo konsumnega društva. Posledice vednega klerikalnega hujkanja niso izostale. Tako so bili naši pristaši, ko so se 12. decembra od volitve vračali domov, na vasi s kamenjem napadeni. Le tako na prej! — Da, da, kje so časi, ko so nekdanji vsi Meniševci kot prvi kranjki naprednjaki s sedanjim graščakom gospodom Franom Hrenom na čelu korakali v Cerknico k volitvi ter vsi kot en mož za našo stranko glosovali! Žal, da so oni resnični možaki že legli večinoma v grob, njih nasledniki so pa tako zaslepljeni, da bi glasovali tudi za farovško kuharico, samo če bi jim to rekla gospod dekan in „boksar“. Oni moške pa, ki so še iz one dobe ostali, so pa s prav malimi izjemami v našem taboru. Čast jim! Končno še nekaj. Sijajna zmaga našega gospoda dra. Tavčarja nas je vse jako vzradostila. Na starodavni Slivnici nad Cerknico pokali so topoli, ohranjeni še iz turških časov, v Cerknici so pa razliplapolale trobojnice, ter že nekoliko obupanim, resnično zavednim našim Notranjcem naznanjevale, da hvala Bogu pri nas klerikalna drevesa še niso zrastle do neba in, če Bog da, tudi še ne bodo, dokler bodo nam na čelu stali tako neustrašeni narodnjaki, kakor je naš gospod dr. Tavčar. Slava mu!

Iz Rečice ob Paki, 7. januarja. Ko so dne 3. januarja prihajali volilci iz Celja, pričakoval jih je v eni tukajšnjih gostiln znani večni popotnik Ahasver, ki je ob enem tudi župnik pri Sv. Mihelu pod Goltmi. Kakor je znano, je on kaj poslušen učenec znanega mozirkega razsajca, kaplana Gregorca, kateremu je tudi za časa volitev zvesto pomagal ljudstvo hujskati proti brezvercem. Ta mož ima pa tudi še to izvanredno posebnost, da ga skoraj nikdar doma ne najdeš, ne po dnevi,

pa tudi ne po noči bi ga pred polnočjo dostikrat zastopjal Iskal. Večkrat se je toraj tudi že prigodilo, da so morali ljudje v sili k sosednim župnijam poslati po spovednika, ali pa, so tja nosili otroke h krstu. Vidi se pač, da ima dovolj časa in da lahko bežga okrog. Pa mi bi se za tega res izglednega in uzornega dušnega pastirja prav nič ne brigali, kakor tudi ne za to, da se ga na svojem večnem potovanju dostikrat naleze, da so mu tiri preozki; za vse to bi nam bilo prav malo mar, ako bi on ne imel tudi navade, da bi po krčmah poštene ljudi, ki niso in ne čujejo biti njegovi podrepaniki, ne napadal ter tako ne v nemal prepira in sovraštva, kakor se je to zgodilo omenjeni dan tukaj, in kakor se dogaja tudi drugod. Gospod župnik mi hočemo imeti mir pred vami, zatoraj opustite vse hujskanje in ostanite doma pri svojih ovčicah, da jim ne bode potrebno v sili vas iskati križem sveta. Ako pa že res ne morete drugače, nego da obrišete klopi in stole po vseh krčmah v okolici, tedaj pa se vsaj dostojno obnašajte, tako kakor se za vas spodobi. Če pa svoje navade ne opustite in če bode tudi še nadalje poštene ljudi dražili in napadali, tedaj pa bomo povedali še druge dogodke iz knjige vašega življenja, katera nam je predobro znana.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. januarja.

— Dragi rojaki Štajerci! Volilci mest in trgov okraja Celje-Brezice! Vemo, da še niste pozabili izgredev zadnjih let v Celju o priliki slovenskih slavnostij, a vendar sili nas spomin na te dogodke, da Vas pozivljemo in prosimo: Ravno sedaj ne pozabite zločinstev, katera so se vršila o priliki prihoda Čehov v Celje. Ker niste imeli zagovornika v državnem zboru, verjela je vlada le poročilom vam nasprotnih oblastij in poslancu tega okraja. Sedaj napočil je dan, da pokažete, da je okraj Celje-Brezice slovenski, da le tu vlada slovenski oratar in ne Nemec. Zjedinite se vsi Slovenci pod enim geslom dne 11. januarja: Mi volimo dr. Ivana Dečko, odvetnika v Celju.

— Kritičen dan prve vrste bode v v Celji v petek dne 11. t. m. Ta dan merila bodeta svoje moči nevtrastni boritelji za narodne pravice dr. Ivan Dečko in pa dosedanji poslanec za Celje nemški nacijonalec dr. Pommer. — Boj bode ljut, kajti Nemci spravili bodo na volišče svojega zadnjega moža. Pa tudi naši ne bodo spali, in če stori vsak volilec svojo dolžnost, je zmaga naša! Torej vse na volišče! Živio dr. Dečko!

— Državnozborna volitev v Trstu. V nedeljo voli v Trstu tretji kolegij svojega državnega poslanca. Do leta 1897. je bil ta mandat v slovenskih rokah, in sicer je zastopal ta kolegij velezaslužni rodoljub gosp. Ivan Nabergoj. Letos kandidujejo Lahi v tem kolegiju zopet bivšega garibalčina Mauronerja, ki je bil izvoljen leta 1897. Ker je g. Nabergoj z ozirom na svojo starost odklonil kandidaturu za ta mandat, so tržaški Slovenci postavili kandidatom gospoda dr. Rybářa.

— „Nos“ ljubljanskega škofa. C. kr. deželno predsedništvo nas je včeraj počastilo s popravkom. Mi smo pisali, da je škof „od deželnega predsedništva dobil krepke dopis, v katerem se mu je po višjem naročilu izrekla ostra graja zaradi ščuvanja njegove duhovščine zoper vojaštvo s posebnim ozirom na znano pridigo v šentpeterski cerkvi“. Deželno predsedništvo pravi, da se to ne strinja „z dejanskimi okolnostmi“. Ravno tako lakonično je odgovoril „Slovenec“, češ, da škof ni dobil „nobene ostre graje“. Očitno je, da se hoče tu nekaj prikriti, da se škofa obvaruje blamaže. Ali je dež. predsedništvo izreklo škofu „ostro grajo“, ali samo „obžalovanje“, ali karkoli, to je naposled postranska stvar. Istina pa je in tega ne tajita niti deželno predsedništvo niti „Slovenec“, da je dež. predsedništvo po višjem naročilu pisalo škofu v zadevi duhovniškega ščuvanja zoper vojaštvo, in o tem menda tudi ni dvoma, da deželno predsedništvo škofu ni izreklo ne zahvale ne priznanja, za to, da škofovi duhovniki vojaštvo puntajo. Naj je dež. predsedništvo pisalo ostro ali milo, to je naposled vse jedno. Po domače se pravi takim dopisom „nos“. Sicer pa je dovolj, če omenimo, da govore tako vojaški kakor du-

hovski krogi, da je v tej zadevi interveniralo zapovedništvo 3. voja, in da imenujejo v teh krogih dopis, ki ga je dobil škof, ukor. Kar se tiče škofovega pastirskega pisma na cesarja Jožefa II. pa moramo izreči le svoje obžalovanje, da je v nas škofom dovoljeno na tako nevreden način, ki vrh tega še zgodovinski resnici v obraz bije, žaliti spomin jednega največjih in najzaslužnejših avstrijskih vladarjev in da se smejo taki bolj pamfletom kakor pastirskim listom podobni spisi čitati po cerkvah.

— „Gorenjec“ je list, ki je vreden toplega priporočila in izdatne podpore. Na Gorenjskem vlada še tema, ljudstvo je večinoma še otroče-nevedno v političnih zadevah, kakor so pokazale zadnje volitve, a krepko pisani in spretno urejevani „Gorenjec“ se možato trudi, da razžene črne megle, da bi tudi na Gorenjsko posijalo zlato solnce. Duhovščina seveda preganja list kolikor more, a tistega vspeha le ne doseže, ki ga pričakuje. To kaže naslednja prekarakteristična izjava, ki jo je priobčil zadnji „Gorenjec“: Podpisani konzorcij izreka najtoplejšo zahvalo pred. g. dekanu Ant. Koblarju, ker je v nedeljo zjutraj razleco tako toplo priporočal „Gorenjca“. Takoj drugi dan se je oglasilo nad 50 novih naročnikov. Priporočujoč se i nadalje njegovi blagonaklonjenosti beleži odličnim spoštovanjem hvaležni konzorcij „Gorenjca“.

— Hribar in Žičkar. S Spodnjega Štajerja se nam piše: Kakor je bilo pričakovati, zmagal je v peti kuriji v celjsko-ptujskem okraju dekan Žičkar proti Hribarju, kateri je dobil 140 glasov. Ako se pristejejo tem tudi glasovi socialistnih demokratov, se razvidi, da je volilo čez 200, torej dobra tretjina vseh volilcev Hribarja, oziroma Čobala, in to proti volji duhovnikov. Proti volji duhovnikov pravimo, kajti dosedaj se na Štajerskem še kaj tacega ni dogodilo, dosedaj bili so kandidati naših mazilencev navadno soglasno izvoljeni. Čez 200 odločnih in zavednih volilcev je torej glasno protestovalo proti nadvladi in gospodarstvu „črne garde“ na Štajerskem. Žičkar je zmagal takrat le, ker je delal za njega z največjim pritiskom ves klerikalni aparat. Od prvega kanonika do zadnjega kaplančka bilo je vse na nogah, da reši Žičkarjev mandat. Nasprotno se ni storilo od strani Hribarja skoro nič, in lahko rečemo, da je Hribar deloma sam kriv svojega poraza. Prvič je grešil Hribar, ker se volilem ni predstavil že pred volitvijo volilnih mož, kajti pri volitvi volilnih mož polovica volilcev niti vedela ni, da je Hribar protikandidat Žičkarjev. Valed tega je bilo izvoljenih za volilne može skoraj polovica duhovnikov, kateri so stali s svojimi podrepaniki kakor skala za Žičkarja. Hribarjevi shodi po izvolitvi volilnih mož bili so le zvonenje po toči. Druga napaka Hribarjeva pa je bila ta, da si ni upal prav z barvo na dan, in tako je prišlo, da se je zdel klerikalcem preliberalen, mnogim liberalcem pa preklerikalen, ali kakor so nekateri rekli, da „ni ne tič, ne miš“. Z ozirom na ta dejstva mora pač Hribar z izidom volitev zadovoljen biti, kajti pokazalo se je, da se tudi na Štajerskem dani, in da je klerikalna zvezda začela ugašati. Nesramna agitacija naših posvečenih „gospodov“, in ostudna pisava klerikalnih listov, kakor „Slovenec“, „Slovenski Gospodar“ in „Südsteirische Post“ za časa volitev, odprla je pa tudi našemu kmetu oči, kam da plovemo, in da je treba zastaviti vse moči, da se otresemo klerikalnega jarma. Čimpreje, tembolje.

— Slovensko gledališče. Tako malo pripravljen predstav, kot je bila sinočnja „V Ljubljano jo dajmo“, navadno še močnejših iger ne vzdržujejo. Rekli smo, da ima priprosta narodna Ogrinčeva igra znatno dejanje, ki ga nosi v prvi vrsti jezik in pa — dobro igranje! G. Verovšek, ki je bil zadnjič tako izvrsten, je ta pot popustil v igranju in v režiji; v prvem, ker je slabo znal, v drugem, ker ni bilo za igro poskušnje, kaj li? Ti dve stvari pa sta za našo igrico, ki potrebuje v prvi vrsti eksaktnosti, začetek in — konec, kajti če jih ni, smo „koj tam“, v ljubih, starih, diletantovskih časih, za katere je pa dandanes občinstvo jako malo zavzeto. Odlikovali sta se sinoči gospa Polakova in gđ. Ogrinčeva, tudi gospa Danilova in gusp. Jamnik, medsebojne igre pa kakor smo rekli, ni bilo, zato je pa igra

tudi — omagala. — Predstava Galatejina je bila jako dobra; imela je mnogo prijetnosti. Odlikovali so se sinoči posebno gosp. Noll in gospa Polakova, tudi gosp. Orželski in gđ. Nočmi, ki je pa menda bolna. Gospodična naj se varuje tremoliranja. Gledališče je bilo še dosti dobro obiskano. — Kar se tiče gledališkega jezika, naj se tujke nikar ne kultivirajo, saj je dosti, če jih moramo v gledališču vpoštevati, koder se jim ne dá izogniti. A.

— „Narodna čitalnica“ v Ljubljani vabi svoje p. n. člene k društvenim plesnim veselicam, katere priredi v letošnji predpustni dobi in katere se bodo vrstile kakor sledi: 1. „Prva plesna vaja“ dne 12. januarja t. l. v mali društveni dvorani. 2. „Prvi plesni venček“ dne 20. januarja t. l. v veliki društveni dvorani. 3. „Drugi plesni venček“ dne 3. februarja t. l. v veliki društveni dvorani. 4. „Druga plesna vaja“ dne 9. februarja t. l. v mali društveni dvorani. 5. „Zaključni plesni venček“ dne 17. februarja v veliki društveni dvorani. Pri vseh teh plesnih zabavah bo svirala ljubljanska meščanska godba. Ker je storil društveni odbor vse potrebne korake, da bodo te zabave ugodno uspele, a pri vsem tem popolnoma obdržale neprisliljeni značaj lanskega leta, je upati, da se bodo p. n. člani „Narodne čitalnice“ temu vabilu pri vseh zabavah mnogoštevilno odzvali!

— Umrla je v Brežicah pretečeno sredo gospa Lujza Razlag, 70 letna vdova znanega voditelja Slovencev v prejšnjih desetletjih, dr. Fr. Razlaga N. p. v m. l.

— Ljubljanske ljudske šole. Ker škrlatica in davica v Ljubljani ponehujeta, je c. kr. mestni šolski svet sklenil, da se imajo ljubljanske ljudske šole zopet otvoriti v petek dne 11. t. m.

— Cementovanje tehtnic in utežev. Z ozirom na postavna določila glede recimentovanja mer, tehtnic in utežev opozarjamo vse trgovce in obrtnike, da imajo s početkom tega leta dati recimentovati vse uteže in tehtnice, ki so bile poslednjič cementovane leta 1898. ter vse ostale mere, ki so bile poslednjič cementovane leta 1897., da se izognejo eventualni kazni, ker dotična pregledna komisija stalno posluje.

— Občni zbor „narodne čitalnice“ v Kamniku. Pri živahnem občnem zboru kamniške čitalnice se je novi odbor koštilural naslednje: G. Josip Močnik, predsednik (voljen z vsklikom), g. Josip Fajdiga, podpredsednik, g. Hinko Rebolj, tajnik, g. Anton Pintar, blagajnik, gosp. Fran Stelè, knjižničar, odborniki gospodje: Jakob Droll, Avgust Jensko, Ivan Koželj in Josip Kenda. V preteklem letu je napravila čitalnica štiri prav živahne veselice. Gmotno stanje je prav ugodno.

— Novomeška čitalnica vprizori Aškerčevi enodejanjki „Tujka“ in „Red sv. Jurja.“

— Ptujsko učiteljsko društvo izvolilo je v svojem zborovanju dne 3. t. m. za leto 1901 sledeči odbor: Gg. Fran Šorn, predsednik; Ivan Kaukler, podpredsednik in knjižničar; Emilija Muschka in Alojzij Bučar, tajnika; Valentina Kaukler, blagajničarica; Dragotin Zupančič, voditelj petja in godbe; Franc Meško in Anton Ogorelec, odbornika.

— Častna nagrada 260 K, katero je ptujsko učiteljsko društvo razpisalo za najboljši spis „Slomšek kot pedagog“, priznala se je znanemu nadarjenemu in marljivemu pisatelju g. Jos. Brinarju, učitelju v Rajhenburgu.

— Samomor. Domovina poroča: Na nekdanjem pokopališču sv. Duha v Celju so našli dne 4. t. m. ustreljenega mladega moža, katerega so spoznali po vojaški knjižici za Ivana Kramerja. Samomorilec je bil doma iz Kapel pri Brežicah ter bivši trgovec v Idriji. Pred par meseci je napovedal konkurz, a denar so mu našli na vrtu zakopanega. Strah pred kaznijo mu je najbrže potisnil revolver v roke, dočim se tudi domneva, da mu je neozdravljiva bolezen zagrenila življenje.

— Strupeni plini v rudniku. Pretečeni teden je krožila po Celju strašna novica, da je v premogokopu pod Pečovnikom okoli 60 rudarjev mrtvih. Ta vest je bila hvala Bogu pretirana, res pa je, da so rudarji naleteli na strupene pline, ter je padlo nad deset rudarjev v omotico. Vendar so vse spravili pravočasno na dan ter jim rešili življenje. Bajce primanjuje v tem

premogokopu prave zračne luknje, kakoršne so predpisane za vsako rudarsko podjetje.

— Ogenj v hiralnici. Danes zjutraj ob 1/3. uro je nastal v hiralnici na Radcekega cesti ogenj. Začel je goriti strop nad podstrešno sobo, v kateri spe hlapci. Ogenj je nastal na ta način, da so hlapci peč preveč zakurili in se je pločevinasta cev, ki vodi iz peti v dimnik v podstrešju razbelila, in je šperovec, ki je tik ovi, začel tleti ter je unel tudi strop. Ogenj je zapazila uslužbenka Roza Ornik, ki je poklicala hlapce in dekle, da so ogenj pogasili. Poklicali so tudi požarno brambo, katere pa ni stopila v akcijo, ker so hlapci ogenj popred pogasili.

— Namestnika v zapor je poslal fija-karski hlapec Alojz Mitelj, ki je imel pri okrajnem sodišču prestati 40urno zaporno kazen. Namesto njega je prišel Rudolf Hoenig, katerega je ječar spoznal. Hoenig je moral zaradi tega ostati v zaporu in da je imel družbo, poslali so še po Mitelja. Sedaj sedita oba.

— Hude ženske. Včeraj je na Tržaški cesti posestnica T. P. iz Brezovice mitniškega paznika, ki jej je hotel pogledati v okear, udarila z roko po obrazu. — V L...ovi gostilni sta se stepili natakarka in neka gostilničarka, ki je prišla natakario terjati.

— V Ameriko je hotel pobegniti včeraj neki fant iz Knežaka na Notranjskem, pa mu je policija to zabranila. Denar je imel v hlačah zašit.

— Izgubljene stvari. V deželnem gledališču je izgubila neka gospodična zlato zapestnico, na kateri je bil zlat srček kot obesek. — Na Kernu je izgubil neki dijak srebrno verižico. — Na poti od sv. Florijana ulic čez sv. Jakoba trg in čez sv. Jakoba most po Križevniških ulicah in Rimski cesti do tobačne tovarne je izgubila neka delavka denarnico s 30 kronami.

— Semenj. Na včerajšnji semenj je bilo prignanih 426 konj in volov, 163 krav in 51 telet skupaj 640 glav. Kupčija je bila splošno prav živahna; kupci prišli so z vseh krajev. Vole je kupaval navadni kupec (žid) z Morave in jih je precej nakupil in dobro plačal. Konje so kupovali Lah. Krave pa Korošci in domači kupci.

* Tri ljudi ustrelil. Na Dunaju so imeli 8. t. m. dopoldne strašen prizor. 23 letni mizararji pomočnik Stefan Wanyek je hotel vdreti v stanovanje kleparke Sieghardt, katere ni bilo doma. Ta pa se je vrnila, zasačila tatu in ga podila po stopnicah, kličoč na pomoč. Wanyek se je obrnil in jo ustrelil v srce. Na ulici ga je hotel zgrabit košijaž Marek, a Wanyek ga je ustrelil v trebuh. Nato je bežečega morilca zgrabil mizar Fischer, a Wanyek ga je takisto ustrelil v trebuh. Tako so bile še tri osebe mrtve. Potem je hotel prijati kleparski pomočnik Hauser, a tudi tega je morilec smrtnonevarno obstril. Končno je naskočil morilca s sabljo redar Hofstetter. Morilec ni imel nobene kroglice več, a udaril je redarja z revolverjem po obrazu. S pomočjo občinstva pa je redar že večkrat kaznovanega tatu zvezal in odvedel v ječo. —

* Samomor bivšega ogrskega ministra. Bela pl. Lukacs, bivši trgovinski minister ogrske vlade, je v blaznosti skočil v Dunav in utonil. Opozicionalni listi so mu očitali, da je kot komisar ogrskega oddelka na pariški razstavi zakrivil neke nerednosti. Preiskava je dognala, da so bila očitavanja lažnjiva. Vendar je bil Lukacs tako nervozen, da je moral v sanatorij. Na počitnicah o Božiču se mu je stanje še poslabšalo in nekega dne je ušel iz sanatorija in skočil v Dunav.

* Zopet eden! Policija v mestu Quimperle na Francoskem je dobivala dalje časa ovadbe o nenravnem življenju abbéja Havasa, ki je pavovodja v cerkvi, ravnatelj katoliškega kluba in član nekega pobožnega reda. Dokazano je abbéju več slučajev nenravnosti. Na novo leto so abbéja zaprli, ko je prišel ravno od maše.

* Moderna Pythia. Znana pariška somnambula gospa Lay Fondvielle, katero nazivljajo Julija, je ob koncu XIX. stoletja objavila sledeča prorokovanja: Vojna v Južni Afriki bo dolga, a končno ostanejo Buri zmagovalci. Konec vojne napravi nekako razsodišče, kateremu kraljica Viktorija in njena družba ni nasprotna. Posredoval bode car, ki se danes še obotavlja, ker se ne mara zameriti

Angliji. — V vojni na Kitajskem se ne zgodi nič več važnega. Vojna je prav za prav že končana. Kitajci bodo začeli sicer iznova, a tragičnega ko vlni se ne zgodi nič več. — Meseca julij in avgust bodeta zelo vroča in suha; v septembru in oktobru bodo povodnji, ki bodo onesrečile cela mesta. Vendar število utopljenecv ne bo veliko. Z žetvijo bodo kmetje letos zadovoljni: mnogo žita in mnogo vina bodo pridelali, izvezli so seveda oni kraji, kjer bo suša in povodenj. Viharjev ne bo. Pripetilo pa se bo mnogo nesreč na železnica in pogorelo bo veliko gledališče, zgorelo bo ogromno skladišče in več tovarn. Tudi več umorov se bo zgodilo. Sedanje francosko ministrstvo se bo kmalu umaknilo. V februarju bodo na Francoskem velike zmešnjave.

* Novo kožo na glavi hoče dati baje neki zdravnik v San Francisco neki lepi deklici, kateri je stroj potegnil z lasmi vred vso kožo s čela in glave. Tovarišice delavke — so se ponudile, da si puste izrezati koščke kože na glavi, da jih potem dr. Anderson presadi na glavo ponesrečene lepotic Lavre Lambert. Takih koščkov bo baje 228, in na vseh so rujava lasje. Obrvi vzame zdravnik baje zaročenemu Lavre. Operacija bo trajala več mesecev, in se bo baje posrečila, če se poprej ne izkaže kot pristna ameriška — raca!

Književnost.

— „Ljubljanski Zvon“ ima v 1. številke vsebino: 1. Pribislav: Ljuban. Pe sem. 2. Fr. Serafin: Žrtve. Povest. 3. Ivan Vavpotič: S svetovne raztave pariške. 4. Demeter: Vaška idila. Pesem. 5. Dr. Ivan Žmavc: Staroklasicizem in politična vzgoja naroda. 6. Ivan Prijatelj: Maksim Gorkij: Šestindvajset in ena. Povest. 8. A. Aškerc: Ves Prešeren v ruskem prevodu. 9. A. Aškerc: † Ivan Vesel. 10. S. Gregorčič: Ivanu Veselu v spomin. Pesem. 11. Književne novosti. R. Perušek: Prešeren in Slovanstvo. 12. Glasba. Dr. Vladimir Foerster: Pod oknom. — Dr. Vladimir Foerster: I. koncert „Glabene Matice“. — Dr. Vladimir Foerster: Ondričkov koncert. — Dr. Gojmir Krek: Zimska idila. 13. Upodablajoča umetnost. A. Aškerc: Slovenska umetniška razstava v Zagrebu. — A. Aškerc: Češka upodablajoča umetnost. 14. Med revijami. — ades: Slovansky přehled 15. Naše obnebj. Prof. M. Vodušek: Zvezdoznastven pregled za mesec januar. 16. Splošni pregled. A. Aškerc: Praznovanja Prešernovega jubileja. — A. Aškerc: Sienkiewiczjev jubilej. — A. A. † Bronislav Grobowski. — „Ljublj. Zvon“, najstarejši in najuglednejši zbornik za književnost in prosveto, stopa v XXI. leto. Tudi letos so se zbrali okoli njega najboljši slovenski beletristi in znanstveniki, ki so poročstvo, da ostane „Ljublj. Zvon“ tudi poslej na vrhuncu razvoja domače književnosti. Urednik g. A. Aškerc se resno trudi, da ostane ta krasni mesečnik po svoji vsebini zanimiv, aktuelen in modern list. Naj bi ne bilo društva in hiše brez te elegantne slovenske revije — „Ljubljanski Zvon“ izhaja po 4¹/₂ pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 vin., pol leta 4 K 60 vin., četrt leta 2 K 30 vin. Za vse neavstrijske dežele po 11 K 20 vin. na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 vin.

— Ilijada. Povest slovenski mladini. Prosto po Homerju pripoveduje Andrej Kragelj. — V Gorici Tiskala in založila „Narodna Tiskarna“ 190. Cena 1 K 40 h. Po pošti 20 h več. Na 267 straneh je izšla torej tudi slovenska Ilijada. Veseli smo te lepe, elegantne, okusno tiskane knjige, ki pripovedujejo o slavni junaštvi Grkov in Trojanecv, bojujočih se za lepo Heleno in Trojo. G. profesor je spisal za „Slovan. knjižico“ že „Odisejo“, ki se je morala celo ponatisniti. Gotovo bo doživela tudi Ilijada ponatisk, saj je njena vsebina še lepša in zanimivejša, hkratu pa tudi poetičnejša. Slovenska mladina bo gotovo rada vedno in vedno iznova prebirala opisovanja ju naštev Ahileja, Patrokla, Odiseja, Dijomeda, Agamemnona, Menelaja, Hektorja, Parida, i. dr. Povest pa je velezanimiva tudi za odrasle, ki Homerja ne morejo čitati v izvorniku. Ilijada je povest, ki bo delala veselje prav vsakomur, zato pa smo hvaležni prof. Kraglju, da je priredil to povest, ki

bi morala iziti že davno, za Slovence v toli simpatični obliki. Jezik je ssem pa tja nekam starinski in deležnikov je dokaj odveč, vzlíc vsemu pa je ta lepa in neverjetno cenena knjiga vsega priporočila vredna. Stariši naj bi odrasli mladini, zlasti dečkom, pri vsaki priliki dajali to knjigo v roke! Naročila sprejema v Ljubljani L. Schwentner.

Telefonska in brzojavna poročila.

Zmaga na Goriškem.

Gorica 8. januarja. Gabršček je dobil 142, Rutar 139 glasov. Zmaga je naša. 6 glasov smo izgubili. Zanetti v Gradišču je propadel. Šah klerikalizmu!

Op. ured.: Veseleč se od srca zmage goriške napredne stranke, kličemo zavednim volilcem gromovito: Slava! Živio novi napredni poslanec Oskar Gabršček! Furlanskega klerikalca Zanettija je zadela zaslužena kazen. On je pridobil Gregorčiču tistih 21 furlanskih glasov, s katerimi je zmagal, in zdaj je Zanetti največ vsled tega sam propadel.

Tolmin 9. januarja. Ponosno vihra v tolminskem trgu trobojnica. Godba svira. Navdušeno ljudstvo častita naprednim volilcem in izvoljenemu vrlemu posl. Oskarju Gabrščku.

Naprednjaki.

Poljane 9. januarja. Živela zavedna Ljubljana. Živio novi poslanec dr. Tavčar! — A. Kopač, župan v Zireh.

Celje 9. januarja. Včeraj smo še klerikalno volili. Odslej pa nikdar več. Živela kranjska napredna stranka, ki nam je vzgled. Napredni kranjski poslanci, zastopajte tudi štajerske naprednjake. — Naprednjaki iz Savinjske doline.

Kozje 9. januarja. Iz Celja so došli Judeževi groši. Za Pommerja se glasovi kupujejo.

Ormož 9. januarja. Dosedaj gospodujoča nemčurska klika je pri občinskih volitvah v Veliki Nedelji bila poražena. Propadla sta tudi glasovita Flucher in Skworz. Živeli volilci!

Dunaj 9. januarja. Bivši ministriški predsednik grof Fran Thun se je zaročil z 48 let staro vdovo grofa Vratislava.

Dunaj 9. januarja. Nadvojvoda Fran Ferdinand d'Este pojde kot zastopnik v Berlin k slavnosti 200letnice, kar je Pruska postala kraljestvo. Ta slavnost bo 18. januarja. Ruskega carja bo zastopal veliki knez Vladimir.

Krakovo 9. januarja. Stojalowski je bil danes radi upora oblastvom obsojen na mesec dnij zapora.

Solnograd 9. januarja. Bivši predsednik poslanske zbornice, dr. Fuchs, je izvoljen. Od 153 glasov jih je dobil 81.

Inomost 9. januarja. Dipauli je izjavil, da ne sprejme candidature za bolcanske kmetske občine. Izvoljen je bil vzlíc temu z večino 4 glasov. Kathrein in Schöpfer sta tudi izvoljena.

Meran 9. januarja. Dipauli je dobil izmej 220 glasov 134 ter je torej izvoljen. Kathrein je zmagal z 99 glasovi proti 70.

Opava 9. januarja. Nemški radikalec Türk je propadel tudi v kmetskih občinah. Izvoljen je nacionalec Kaiser.

Opava 9. januarja. V Tešinu v Šleziji je zmagal poljski kandidat Mihejda.

Beligrad 9. januarja. Srbska skupščina se snide 11. t. m. Kralj Aleksander, kraljica Draga, dvor in ministrstvo ostane v Nišu do konca zasedanja.

Rim 9. januarja. „Tribuna“ javlja, da je laška eskadra zasedla Nimrod-zaliv.

Pariz 9. januarja. Princ Čing je posetil poslanike in izjavil, da kitajska vlada sprejme mirovne pogoje, ter da je pooblaščen, podpisati jih in jih zaznamovati s cesarjevim pečatom.

London 9. januarja. Kitajska vlada je dostavila poslanikom 11 jednako se glasečih mirovnihih zapisnikov, ki so podpisani.

Odprto pismo*)

č. g. Matiji Erjavcu, dekanu v Vipavi.
V odprtem pismu „Slovenca“ iz dne 5. januarja t. l., št. 5., pravite, da „ponudite“ g. dru. Ivanu Tavčarju 200 K, nam Slapencem pa 100 K, ako Vam dokažemo to, kar je pisal „Slov. Narod“ št. 292. minulega leta.

Mi Slapenci Vam ne verujemo, kakor i Vašim g. tovarišem ne, ki so večkrat po časopisih kaj „ponujali“, toda dali niso ničesar.

Gosp. dekan, založite pri dru. Ivanu Tavčarju „ponudeni“ 300 K in bodite prepričani, da Vam dokažemo, kar smo mi pisali, kar pa Vi in Potrata tajita.

Na Slapu, dne 7. januarja 1901.

Jernej Žorž.

Poslano.*)

Odprto pismo gosp. Ivanu Smrekerju, deželnemu živinozdravniku

v Sevnici.

V svoje veliko začudenje in osupljenje prepirali smo se, da ste Vi nastopili v sedanjih volilnih borbi za volitev državnega poslanca v skupini mest in trgov z vso odločnostjo proti ogromni večini trških narodnih volilcev. Smeli bi od Vas pričakovati in odločno od Vas zahtevati, da se ravnate po večini tukajšnjega prebivalstva, da se ravnate po tistih, od katerih živite, da si imejte vedno pred očmi in dobro zapomnite, da dobivate iz občinske okrajne blagajne izdatno subvencijo. Mislite li, da se Vam daje za tukajšnje razmere jako izdatno podporo, da vedno in pri vsaki priliki proti tukajšnjim tržanom in narodnim davkoplačevalcem agitujete, ter narodnega nasprotnika kažete?

Ves čas, kar ste v Sevnici kot živinozdravnik nastavljeni, Vas pazno opazujemo in smo do sedaj Vaše početje in vedenje mirno prenašali, a svaka sila do vremena! Do sem in ne dalje! Našega potrpljenja je konec.

Pozivljamo narodni občinski in okrajni zastop, da Vam, Vašemu postopanju primerno, ter brezobzirno odpove podporo. — Želimo pa tudi, da se v bodoče vendar že skoro ozirane tržkih volilcev preneha in pokaže, da sta Smrekar in Schalk naša narodna nasprotnika, katerih ne rabimo več v občinskem zastopu.

V Sevnici, 8. januarja.

Narodni tržani in volilci.

*) Za vsebino teh spisov je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Miha Pesjak v Kamni gorici s soprogo kot novoletno darilo 20 K. — V gostilni „pri Figovcu“ na Silvestrov večer nabralo veselo omizje 6 K. — Radovljanski narodnjaki, proslavljajoči zmago narodno-naprednih poslancev — ker so klerikalci o priliki svojih zmag tudi isto storili — 28 K 40 vin. — Kostanjeviški narodnjaki 10 K, slaveč zmago narodno naprednih kandidatov. — 10 K zgubljene stave pošilja g. Fran Božič, trgovec v Rudolfovem, mesto venca na grob dolenskem političnemu mrliču. — Gospod Mate Čepnerič v Logatcu 6 K kot skupilo za licitiranje dobitka pri Silvestrovi večerji. — Gospica Franica Majzeljeva v Belicerkvi 16 K, katere so darovali novomeški lovci zbrani na lovu pri Majzelju z gealom: Porazen leži klerikalni smaj, združen z Nemci vekomaj. — Gosp. Rajko Perušek, c. kr. profesor v Ljubljani, 10 K kot novoletno darilo. — Gospod Ivan Saje v Slov. Gradci 23 K 92 vin., darilo volilnih mož slaveč zmago g. Robiča. — Skupaj 130 K 32 vin. — Živeli!

Za Prešernov spomenik. Gospica Franica Majzeljeva v Beli cerkvi 12 K 22 vin., katere so darovali novomeški lovci, veseleč se zmage ob volitvah. — Gosp. Emil Orožen, c. kr. notar v Trebnju 44 K 80 v. za razprodane Prešernove podobe. — Gospa Albina Višnikar v Ribnici nabrala na veselici Silvestrovega večera 50 K. — Skupaj 112 K 22 vin. — Živeli!

Vsled ogromnega dela ob novem letu v upravištvu se darila niso mogla redno objavljati in tudi radi tesnega prostora v listu, ne vse cenjene želje p. n. darovalcev vpoštevati. Prosimo, da nam oboje blagohotno oprostite.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti tezkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravn. neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

3 (2-1)

Bratje Sokoli!

Dne 16. januarja 1901

vršil se bo naš letošnji

redni občni zbor

na galeriji telegrafnice v „Nar. domu“. Začetek ob 8. uri zvečer.

Vspored razviden iz vabil, ki se Vam bodo pravočasno dostavila.

Nadejajoč se polnoštevilne udeležbe, Vas pozdravlja z bratskim Na zdar!

odbor.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 5. januarja: Helena Wenedikter, okrajnega komisarja hči, skrlatica.

Dne 6. januarja: Hermina Vrtinik, čevljar-akega mojstra hči, 1 leto, vnetje hrbtne mozga. — Jakob Likar, železniški paznik, 59 let, omehčanje možgan.

Dne 7. januarja: Helena Lukek, služkinja, 62 let, jetika.

V hiralnici:

Dne 6. januarja: Marija Bositio, zasebnica, 61 let, otrpjenost pljuč.

Dne 7. januarja: Uršula Barle, gostija, 80 let, rak.

V deželni bolnici:

Dne 3. januarja: Silvester Žabkar, postrežnika sin, 4 dni, življenska slabost.

Dne 5. januarja: Fran Cokan, kamnoseški pomočnik, 28 let, jetika.

Dne 7. januarja: Fran Kramar, čevljar-akega pomočnik, 58 let, rak. — Ana Baltazar, delavčeva hči, 8 let, vnetje obojstij. — Matija Brovet, ključavničar, 76 let, vnetje soplil.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 206.2 m. Srednji aradni tlak 736.0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Možna v 24 urah
8.	9. zvečer	746.7	-6.6	sl. jzhod	oblačno	00 mm.
9.	7. zjutraj	747.1	-11.8	sr. sever	megla	
.	2. popol.	745.8	-6.9	bresvetr.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura -8.0°, normala: -2.7°.

Dunajska borza

dne 9. januarja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.30
Skupni državni dolg v srebru	98.20
Avstrijska zlata renta	117.17
Avstrijska krona renta 4%	98.30
Ogrska zlata renta 4%	117.05
Ogrska krona renta 4%	92.15
Avstro-ogrske bančne delnice	1698.10
Kreditne delnice	663.75
London vista	240.7 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.65
20 mark	23.54
20 frankov	19.14
Italijanski bankovci	90.80
C. kr. cekini	11.37

Ljubljanska kreditna banka

Laibacher Creditbank

v Špitalskih ulicah št. 2

menjalnica v pritličju

sprejema vloge na hranilne knjižice ter iste obrestuje po 4% od dne vloge do dne dviga, 2% rentni davek od teh hranilnih vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka

izplača tudi večje svote brez odpovedi. (11-7)

Zunanjim vlagateljem

so na željo poštino hranilnične položnice na razpolago v svrhu poštnih preste vpošiljatve zneskov.

Potrjim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je preljubljeni naš sin, oziroma brat, gospod

Franc Šuklje

c. kr. sodn. avskultant

po kratki in hudi bolezni. danes ob 2 1/2. uri popoldne, v 27. letu svoje starosti, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega ranjcega se bode blagoslovilo v sredo, dne 9. t. m., ob 2. uri popoldne v stolni cerkvi pri sv. Štefanu na Dunaju, ter se potem prepejalo k večnemu počitku ne Šmihelsko pokopališče pri Novem mestu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v četrtek, 10. t. m., ob 9. uri zjutraj pri sv. Štefanu, potem pa v kapiteljski in frančiškanski cerkvi v Novem mestu in v Šmihelski farni cerkvi. (79)

Na Dunaju, dne 7. januarja 1901.

Franc Šuklje, c. kr. dvorni svetnik, oče. — Reza Šuklje, mati. — Vlado, Milan, Janke in Ludvik Šuklje, bratje. — Minka Šuklje, sestra.

Slov. akad. fer. društvo „Sava“ naznanja tem potom avojim članom, da je njega večletni član, brat

Franc Šuklje

c. kr. sodn. avskultant

po kratki in hudi bolezni dne 7. januarja, v 27. letu svoje starosti, v Gospodu zaspal.

Lahka mu bodi zemlja domača!

V Ljubljani, 9. januarja 1901.

(78) Odbor.

Zanesljivi popotniki

za detaljno kupčijo se takoj vsprejmejo za Kranjsko proti stalni plači in proviziji.

Ponudbe pod „100“ upravištvu „Slov. Naroda“.

(35-2)

Izborna specijaliteta

najljubše darilo vsakomur je

ljutomerski

Biser iz Strmeca 1886

(12) Dobi se v steklenicah pri (6)

Edmund Kavčič-u

Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.

Ces. kr. avstrijske državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga iz Novo mesto in v Kočevje. Obojni vlaki: Ob 6. uri 54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj obojni vlak v Dunaj via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m popoldne obojni vlak v Dunaj via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne obojni vlak v Dunaj, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak v Dunaj, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — Proga iz Novoga mesta in Kočevja. Obojni vlaki: Ob 8. uri in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Za kašel in katar so

Kaiserjevi (2117-12)

prsní bonboni.

uspešno sredstvo, 2650 notarsko overkar se pripoznava z rojstvenimi spričevall.

Jedini dokaz za gotovo pomoč pri kašlju, hripavosti, kataru in zasliženju.

Zavoj 20 in 40 h pri Mr. Pr. Mardetschlaegerju v Ljubljani, v orlovi lekarni poleg železnega mostu, pri Ubaldu pl. Trnkóczyju in v dož. lekarni Milana Leusteka v Ljubljani.

Dobro ohranjen kratek (75-1)

klavir

(tvrda Pokorny) je na prodaj.

Vpraša naj se v Šelenburgovih ulicah št. 6, II. nadstropje, popoldne od 2.—3. ure.

Gospodična

izučena knjigovodstva, z dobrim spričevalom, ki je zmožna slovenskega in nemškega jezika, želi vstopiti v kako trgovino za knjigovoditeljico ali blagajničarko, ali pa v kako pisarno.

Ponudbe pod »Knjigovoditeljica« na upravištvu »Slov. Naroda«.

15-2

Praktikant ali pomožni uradnik

event. gospodična

nemščine in slovenščine v govoru in pismu popolnoma vešč(a) in v stenografiji izveden(a). se takoj vsprejme v prijaznem zavodu proti začetni plači 70—90 kron na mesec. Pri vporabljenosti se zviša plača in postane dotičnik(ca) uradnik.

Službene prošnje z natančnim popisom življenja in prepisi spričeval upravištvu „Slov. Naroda“.

(37-2)

Vsak dan sveži

pustni krofi

pri

Rudolfu Kirbisich-u

slasličarju na Kongresnem trgu.

Istotam tudi

fina desertna ter namizna vina, likerji, konjak, kompoti, marmelade, čajno pecivo, cakes, suhor

itd. itd.

(74-1)

„Fremdenblatt“, „Laibacher Zeitung“ in „Ostdeutsche Rundschau“ se oddajo v druge roke.

Firm. 371. Einz. II. 5/1

Bekanntmachung.

Vom k. k. Landes- als Handelsgerichte in Laibach wurde infolge Auflösung des Handelsbetriebes die Löschung der im Handelsregister für Einzelfirmen eingetragenen Firma

„Eduard Hajek, zum Betriebe der Gemischwarenhandlung in Laibach“ vollzogen.

K. k. Landes- als Handelsgericht Laibach.

Abth. III., am 3. Jänner 1900.

(Razglas. Pri c. kr. dež. kot trgovskem sodišču v Ljubljani se je vsled opustitve trgovanja izbrisala v trg. registru za posamne firme vpisana tvrdka „Eduard Hajek za trgovino z mešanim blagom v Ljubljani“. — C. kr. deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 3. januarja 1901.) (45)

Lekarna Piccolij pri anđeli v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Malinčev sirup

lekarnarja Piccolija

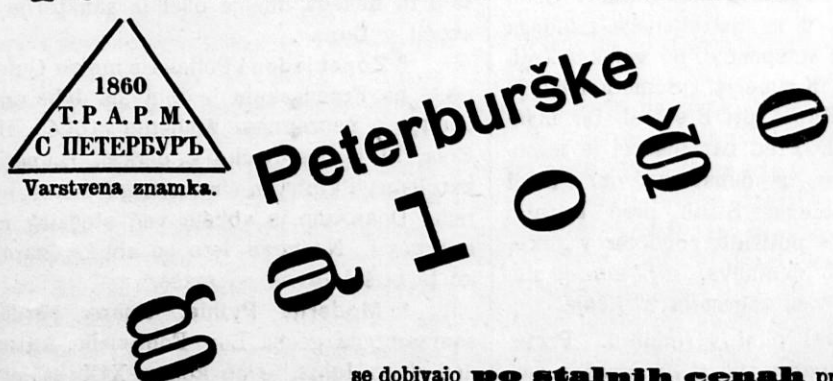
v Ljubljani

se prireja kar najskrbnejše iz dišečih gorskih malinovih jagod v srebrnem kotlu s pomočjo para, in je torej najbolj čist izdelek nepresežne kakovosti ter naj se ne zamenjava z malinovim sokom, ki je v prodaji, in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in bakterije.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterezovana, velja K 1.30. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr., ter se 1 kilo zaračuni z K 1.10, 100 kilogr. = 100 kron. I. (1368-20)

Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine pošlje se franko po vsi avstro-ogrski monarhiji proti povzetju z K 5.30.

Pristne ruske

(2289-7)

se dobivajo po stalnih cenah pri tvrdkah:

J. S. Benedikt, K. Karinger, H. Kenda, Ant. Krisper, V. Petričič, K. Recknagel, Fr. Szantner, F. M. Schmitt.